

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی وقانونی

شماره ۳۱۲۸

۴ شنبه ۲ مرداد ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۱۳

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۱۳

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنج شنبه

۲۷ تیر ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

۱) تصویب صورت مجلس

۲) سؤال آقای خلعتبری راجع بوجوه پرداختی سازمان برنامه در سال ۱۳۳۵ بوزارت کشاورزی و جواب آقای ذوالفقاری معاون نخست وزیر

۳) سؤال آقای پردلی راجع به آفت زنگ محصول سیستان و جواب آقای وزیر کشاورزی

۴) سؤال آقای مهندس فروهر راجع بخانه های ارزان قیمت و جواب آقای معاون وزارت دارائی

۵) طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع ببودجه وزارت گمرکات و انحصارات و ارسال بمجلس سنا

۶) طرح و تصویب يك فوریت و مذاکره دراصل گزارش کمیسیونها مربوط باستخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی ایران

۷) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای

عماد تربتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه

قبل قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان : د کتر آهی

حشمتی . خرازی . بزرگ ابراهیمی . سراج

حجازی . قرشی . دهقان . اردلان . امیر

سالار . سالار بهزادی . عامری . عبداحمد

بختیار . نصیری . بهادری . مسعودی .

برومند . فضائی . عمیدی نوری . مهندس

اردبیلی . معین زاده . صراف زاده . چلبیلی

دوات آبادی . طباطبائی قمی . دکتر دادر

سلطان مراد بختیار . دکتر امیر حکمت

د کتر ضیائی . مهندس جفرودی . قبادیان

بوربور . صادق بوشهری . اورنگ . امامی

خوئی . پناهی . قنات آبادی . دکتر هدایتی

کدیور . اربیه . صامی

غائبین بی اجازه : آقایان : قراگزلو

سفندجی . دکتر طاهری . مهندس فیروز

کشکولی

زودرفتگان با اجازه - آقایان : نکه - اسلامی . فولادوند . دکتر نیرومند . بزرگ نیا

نایب رئیس - اعتراضی بصورت مجلس نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد وارد دستور میشویم سؤالات مطرح است آقای پردلی

پردلی - سؤال بنده راجع بآفت زنگ است که امسال محصول سیستان را از بین برده است و این بعهده جناب آقای وزیر کشاورزی است که جواب بدهند

معاون نخست وزیر (ذوالفقاری) - آقای وزیر کشاورزی نیستند

نایب رئیس - آقای معاون پارلمانی آماده جواب هستند؟

معاون نخست وزیر - خیر قربان آقای وزیر کشاورزی خودشان الان تشریف میآورند .

نایب رئیس - بسیار خوب پس سؤال دیگری مطرح میشود، آقای خلعتبری

۲- سؤال آقای خلعتبری

راجع بوجوه پرداختی

سازمان برنامه بوزارت

کشاورزی در سال ۱۳۳۵

خلعتبری - بنده برای اینکه اقلام

یول هائی که سازمان برنامه بوزارت کشاورزی

برای امور کشاورزی در سال ۳۵ پرداخته

است معلوم باشد سؤالی کرده ام باین مضمون؛

در سال ۱۳۳۵ سازمان برنامه بهر يك از

ادارات و بنگاههای تابع وزارت کشاورزی

چه مبلغ پرداخت کرده است خواهشمند

است رقم هر يك را تعیین نمایند . برای این

که بدانیم در قسمت کشاورزی چه یول هائی

داده شده است و اطلاع حاصل کنم

نایب رئیس - آقای ذوالفقاری

معاون نخست وزیر - صورت وجوهی

کاز محل اعتبارات سازمان برنامه در سال

۱۳۳۵ در اختیار ادارات کشاورزی و

بنگاههای تابعه آن وزارتخانه گذارده شده

است بالغ بر ۱۲۱۷۲۱۲۷۳۵۴۹۳ ریال میگردد

بشرحی که عرض میکنم :

امور کشاورزی سربازان وظیفه

۱۵۴۹۰۰۰ ریال

اداره کل ترویج ۲۰۱۹۳۴۹۸

ریال

بنگاه جنگل ها ۳۲۴۰۲

۲۰۰۳۲۴۰۲ ریال

کک بزارعین برای کشت خشکاش

۷۰۰۰۰۰۰۰ ریال

اداره کل دام پزشکی ۱۶۳۶۴۰۰۰

ریال

بنگاه شیمیائی ۲۵۷۱۶۰۰۱

۲۵۷۱۶۰۰۱ ریال

بنگاه مستقل آبیاری ۴۹۰۰۰۰۰۰

ریال

اداره کل زراعت ۱۹۴۵۲۷۵۰

ریال

اداره کل مهندسی زراعتی ۱۰۷۲۹۰۷۱

ریال

اداره کل اقتصاد ۱۵۳۹۰۳۹

ریال

مؤسسه رازی ۱۲۳۵۱۰۰۰

۱۲۳۵۱۰۰۰ ریال

بنگاه دام پروری ۱۲۵۲۶۰۰۰

ریال

دفع آفات نباتی ۸۸۵۱۸۴۵۴

ریال

جمع کل پرداختی ادارات و بنگاه

های تابعه وزارت کشاورزی ۳۵۴۹۳۱۲۱۷

ریال

و در ضمن صورت ریز وجوهی که از

محل اعتبارات سازمان برنامه بمنظور اجرای

قسمتی دیگر از برنامه های کشاورزی

در اختیار سایر دستگاهها و بنگاههای دولتی

قرار داده شده بالغ بر ۹۲۶۷۸۷۹۰۵

ریال

دولت شروع بانکار می کند يك نحوه ای اتخاذ کند که در وا گذاری کار از احاطه ط بقی که شاید روشن و معین نباشد بکار اقدام کند تا بعدیک ایرادهائی وارد شود اگر چه گفتیم بیانگ رهنی ایرادی وارد نیست و بعداً در توضیحاتم راجع به این موضوع عرض خواهم کرد اما در قسمت سوم گفتند که اگر بخواهند کاری کنند حداً گزاف استفاده از احاطه دستمزد و منافع خواهد شد بطوریکه آسایش مردم تأمین شود البته این فرمول کلی است حالا بنده اصل مطلب را از نظر استحضار همکاران محترم عرض می کنم که بنده اطلاع دارم چهار میلیون تومان سازمان برنامه برای این کار تخصیص داده است که زمینه های کوره های آجر بزی را بانگ رهنی که يك بانگ دولتی است و يك مؤسسه مستقیم است متری بیست تومان میخوانند به حساب بگذارند البته زمینهای بانگ ساختار هم هست که متری ۲ تومان میدهد و اگر نظر کمک بدهد بی بضاعت کوره یرخ نه بود ما نظاره ای که بر نامه چهار میلیون تومان را بلاهوس می دهد جادداشت که اگر ممکن باشد بانگ رهنی این زمین را از رانتر به دست این مطلب است که بنده در آن وارد نیستم چون يك موضوع بازرگانی است و در حیطه امکانات بانگ رهنی است که میتواند بدهند باندن ولی مطلب اینجا است که این ۷۵ هزار متر زمین است که اگر چهار هزارتا خانه بسازند به اندازه ۱۰۰ شصت متر میرسد بنده سال گذشته بعد از اینکه از مسافت خارجه برگشتم طرز شهر سازی تمام کشور های مترقی را دیدم از پیش تمام تر یون اعلام کردم و در موضوع تقسیم اراضی ضرابخانه بین کارمندان سبیل و دخانیات بود که گفته که اگر این را بتواند یک کادو و يك بول دستی تلقی میفرمائید قبول دارم ولی این کارمندان بی بضاعت که يك زمین در ضرابخانه بهشان داده می شود بتجربه دیده شده آمارش را خواش میکنم خود وزارت دارائی با بانگ ساختنایی بیاورد صورت تقسیم زمینهای یوسف آباد را بیاورد که این متقاضیان اولیه کدامشان زمینشان باقی مانده نود درصد این زمینها را دلالتها و بنکاهها بر اینگان و بقیعت خیلی کم از دست اینها در میاورند و انداخته اند توی بورس الان برای زمینهای ضرابخانه که هنوز جریان لایحه اش تمام نشده و برهه نرفته است آنجا يك مؤسسه ای درست کرده اند نوشته اند بورس اراضی ضرابخانه یعنی لا شعور رفته است آنجا و در مجلس نشسته و بورس درست کرده و بنده بدولت تذکر دادم که این وسعت بی جهت شهر تهران بضرر کشور است اشخاصی که میایند در تهران برای پیدا کردن کاروانان ارزان اینجا بار دوش دولت میشوند شهرداری يك ضعف عجیبی نشان داده است در صورتیکه هیچگونه وسایل ترقی و آبادی

تهیه نشده است نه راه هست نه مدرسه هست نه اسفالت هست نه برق و تلفن هست ولی زمینها جزو بورس است این شهر روز بروز بزرگ میشود يك کله بزرگ شده است برای جته ضعیف و نحیف مملکت ما مرتب تمام توجه مردم تهران جلب میشود بنده که بیکر از وکلای شهرستان هستم احقاق حق مو کلینم را میخواهم این مردم که شهادت و زجر جنگ ما در جنوب کشور از اولین وسایل زندگی از پوشاک و خوراک محروم هستند ما تمام اعتبارات و پولها را میاوریم در تهران خرج میکنیم این بیچ وجه صحیح نیست این تولید ناراضی در مملکت می کند آن قلمی که از وضع مردم الان ما گزارشاتی از شهرستانها داریم که واقف تأسف آوراست ما که نباید سرمان را در برف فرو بکنیم که این شهرستانها از بین میروند به حساب بگذارند البته زمینهای بانگ بود حالا يك اعتباری پیدا شده است بسیار خوب چون این مقررات برای اشخاص بی بضاعت و فقیر است بنده هیچ بحث ندارم تمام اهالی این کشور برادران خود ما هستند و بنده هیچ حرفی ندارم حالا اگر نازی آباد قرار است که برای این بیچارگان زاغه نشین خانه ساخته بشود خانه ای که زمینش متری بیست تومان باشد گر این است بعد از آقایان اطلاع دارم که خانه ساخته شده میخوانند بآنها بدهند باین هیچ ایرادی وارد نیست بانگ رهنی بهتر من میهندسین و معماران را دارم دولتی کسانیکه صنعتگر خوبی هستند و صنعت خوبی دارند از حقایق يك وقتی غافل میشوند بکوفتی فکرهای آبادی ولو کس ساختن و اینها بیشان میاید ولی اگر ما برای زاغه نشینها میخوانیم خانه بسازیم باید يك خانه ای باشد که بروند توش بنشینند بنده میگویم اگر زمین گران یا خانه لو کس ساخته بشود و از طریق منافع نخواهند و اگذار بشود البته بزافه نشین نمیرسد بکسان دیگر میرسد (دستی) مطمئن باشید آنوقت هم نمیرسد) این يك سؤال است که بنده کرده ام قسمت اول راجع بیانگ رهنی يك جوابی دادند که بنده نظرم را در این قسمت عرض کردم در قسمت دوم میفرمایند ماهنوز بشرکت شخصی نداده ایم باید اینجا بیایند بگویند که مجلس اطلاع داشته باشد اگر مجلس صالح نیست جای دیگر بیایند رسیدگی میکنند يك خانه ارزانی درست بشود (صارمی) مجلس بطور صالح نیست) از لحاظ نظارت ما مطابق قانون اساسی میتوانیم نظارت بکنیم (صارمی) در کار اجرائی مجلس مداخله نمیکند بنده سال گذشته عرض کردم دولت اگر زمینی دارد باید زمین را اکتونومی بکنند ساختمان چند طبقه بسازد مردم را بزنگی اجتماعی تربیت بکند و بتوانند از زمینی که متری پنجاه و شصت تومانی باشد چند طبقه

بسازند و وقتی چنین ساختمانی باشد دورش میتواند يك چمن و يك گر دشاگاهی باشد که بچه ها در آنجا بازی و تفریح بکنند الان در این زمینهای ۱۵۰ متری يك دیوارهای کثافتی ساخته اند دیوارهای مرتفع ۶ متری همه باهم مثل دشمن ساختمانی و رهنی باشد از لحاظ نحوه کار پیدا شده اگر فرض کنیم نقصی در یکی از این دستگاهها هست البته همه دست بدست هم میدهم رفتم میروم اگر صلاحیت ها باهم قاطبی شده است این خیلی آسان است کمسیون بی شود يك ترتیبی داده شود که صلاحیت بانگ رهنی معلوم بشود که در يك حدودی باشد و صلاحیت بانگ ساختمانی هم در يك حدودی و بانگ ساختمانی که تا حالا يك کارهایی کرده است عمده اش را اصلاح کند و دستگاهش را اگر نقصی دارد اصلاح کند.

نایب رئیس - آقای مهندس فرور وقت شانام شد.

مهندس فرور - چشم الان عرضم تمام میشود این است که این قسمت و این سوء تفاهم اگر رفع بشود بفتح مملکت است ما از نداشتن آدم مینالیم دستگاه ها هم داریم که شاید بعضی ها بهتر و بعضی ها کمتر کار میکنند میتوانیم این دستگاه ها را بعد اکثر راندمان برسانیم که این سوء تفاهمات بین دو بانگ رفع میشود این خیلی بفتح مملکت است ۲۳ میلیون دلار پول آمده است بازم پول میاید وسط بطور خلاصه بنده خواستم عرض کنم بدون مطالعه در این کار های کوچک کارهای لو کس سازی برای زاغه نشینها نکنند خانه بختی و گران سازند و این موضوع را بنده مراقب هستم تعقیب می کنم و جوابها را خواش می کنم دولت بیک قدری روشنتر و واضح تر و بهتر بدهد چون بنده میرم میگردم و جزئیاتش را هم پیدا میکنم (احسنه)

طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه وزارت گمرکات و انحصارات و ارسال بمجلس سنا

نایب رئیس - سؤالات تمام شد لایحه مربوط به بودجه وزارت گمرکات و انحصارات مطرح است ماده واحده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده واحده - بودجه وزارت دارائی اجازه داده می شود ۲۴۹۱۹۴۰۰ ریال از بودجه های مصوب ادارات تابعه وزارت گمرکات و انحصارات کسر و بعنوان بودجه وزارتخانه مزبور در بودجه کل کشور یادار نماید.

نایب رئیس - آقای ارباب مخالفید!

ارباب - موافقم

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری

بیکار میشود و مزد نمیگیرد این غلط است استدعا می کنم جناب آقای بختیار در این خصوص کمک فرمایند توجه فرمایند در خانمه میخواستم عرض کنم که يك سوء تفاهماتی بین دو تا بانگ دولتی که بانگ ساختمانی و رهنی باشد از لحاظ نحوه کار پیدا شده اگر فرض کنیم نقصی در یکی از این دستگاهها هست البته همه دست بدست هم میدهم رفتم میروم اگر صلاحیت ها باهم قاطبی شده است این خیلی آسان است کمسیون بی شود يك ترتیبی داده شود که صلاحیت بانگ رهنی معلوم بشود که در يك حدودی باشد و صلاحیت بانگ ساختمانی هم در يك حدودی و بانگ ساختمانی که تا حالا يك کارهایی کرده است عمده اش را اصلاح کند و دستگاهش را اگر نقصی دارد اصلاح کند.

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری بیکار میشود و مزد نمیگیرد این غلط است استدعا می کنم جناب آقای بختیار در این خصوص کمک فرمایند توجه فرمایند در خانمه میخواستم عرض کنم که يك سوء تفاهماتی بین دو تا بانگ دولتی که بانگ ساختمانی و رهنی باشد از لحاظ نحوه کار پیدا شده اگر فرض کنیم نقصی در یکی از این دستگاهها هست البته همه دست بدست هم میدهم رفتم میروم اگر صلاحیت ها باهم قاطبی شده است این خیلی آسان است کمسیون بی شود يك ترتیبی داده شود که صلاحیت بانگ رهنی معلوم بشود که در يك حدودی باشد و صلاحیت بانگ ساختمانی هم در يك حدودی و بانگ ساختمانی که تا حالا يك کارهایی کرده است عمده اش را اصلاح کند و دستگاهش را اگر نقصی دارد اصلاح کند.

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری بیکار میشود و مزد نمیگیرد این غلط است استدعا می کنم جناب آقای بختیار در این خصوص کمک فرمایند توجه فرمایند در خانمه میخواستم عرض کنم که يك سوء تفاهماتی بین دو تا بانگ دولتی که بانگ ساختمانی و رهنی باشد از لحاظ نحوه کار پیدا شده اگر فرض کنیم نقصی در یکی از این دستگاهها هست البته همه دست بدست هم میدهم رفتم میروم اگر صلاحیت ها باهم قاطبی شده است این خیلی آسان است کمسیون بی شود يك ترتیبی داده شود که صلاحیت بانگ رهنی معلوم بشود که در يك حدودی باشد و صلاحیت بانگ ساختمانی هم در يك حدودی و بانگ ساختمانی که تا حالا يك کارهایی کرده است عمده اش را اصلاح کند و دستگاهش را اگر نقصی دارد اصلاح کند.

بود که بنده خواستم بعنوان مخالف این تذکرات را بندهم و روشن باشیم که منظور از طرز تنظیم این ماده واحده چه بوده است و چه نظری دارند این بود عرض بنده

نایب رئیس - آقای ارباب

ارباب - این لایحه در واقع انجام يك تشریفات و يك اجازه ای است از مجلس نه يك پول تازه بودجه تازم ای وزارت گمرکات درخواست کرده و نه هزینه جدیدی تحمیل کرده بلکه دوا بر وزارت دارائی در تفکیک وزارت انحصارات و گمرکات يك قسمت است آمده اند از مصرف خودشان صرفه جوئی کرده اند و هزینه اداری وزارتخانه را تأمین نموده اند در کمسیون بودجه هم کاملاً این مطلب روشن شد جناب آقای وزیر دارائی هم حضور داشتند خود ایشان هم با این فعل و انفعال موافقت کردند و يك پیشنهاد بسیار موجهی جناب آقای دکتر پیرنیا اینجا تقدیم کردند مورد تصویب واقع شد و با این صورت در آمد از جایی بجای دیگر نقل و انتقال دادن و صرفه جوئی کردن و هزینه اداری وزارتخانه را تأمین کردن يك خرج اضافی ایجاد نکرده و نخواهد کرد و انصافاً یکی از کارهای خوب وزارت انحصارات و گمرکات بوده است بنابراین بنده تصور نمیکنم که این اشکالی داشته باشد يك بودجه جدیدی نیست يك خرج جدیدی نیست و تفکیک این دو وزارتخانه هم امیدوارم که نتایج سودمندتری در آتی نزدیک تری نشان بدهد برای شکه وقتی این دو وزارتخانه تفکیک شده است هر يك بیشتر محدود خودشان توجه میکنند و نظارت میکنند

نایب رئیس - آقای فرودم مخالفید؟

فرود - بنده موافق هستم

نایب رئیس - آقای دکتر پیرنیا مخالفید؟

دکتر پیرنیا - بنده موافقم

نایب رئیس - چون مخالفی نیست بنابراین باید رأی بگیریم برورد در ماده واحده آقایانیکه موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شده ماده واحده مطرح است چون کسی اجازه صحبت نخواسته است و مخالفی نسبت باصل ماده نشده است برای اتخاذ نظر مشورتي بمجلس سنا فرستاده می شود و بعد از برگشتن از مجلس سنا رأی گرفته میشود

طرح و تصویب يك فوریت و مذاکره در اصل گزارش کمیسیون راجع به مر بوط با استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی ایران

نایب رئیس - لایحه مر بوط با استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی که در مجلس سنا تصویب شده است در چهار کمسیون مر بوطه مجلس شورای ملی نیز تصویب رسیده و گزارش

آیین نامه مشترك مجلسین باید نسبت بفوریت آن اظهار عقیده ورای در مجلس بشود بنا بر این فوریت مطرح است (گفته شد مخالفی نیست) رأی میگیریم بفوریت این لایحه آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات مطرح است در کلیات چون کسی اجازه صحبت نخواسته رأی گرفته میشود برورد در مواد آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد

ماده اول قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

فصل يك - شرایط عمومی استخدام طبقه بندی افسران و کارمندان ماده ۱ - کسانیکه مطابق شرایط و مقررات این قانون مشغول خدمت بشوند افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی نامیده میشوند

نایب رئیس - نسبت ماده اول نظری نیست (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده اول آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده ۲ قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۲ - شرایط ورود بد خدمت بشرح زیر است:

۱ - تابعیت ایران

۲ - حداقل سن هجده سال تمام

۳ - در بدو ورود بد خدمت حداقل تحصیلات برای کسانیکه داوطلب خدمت افسری می شوند دارا بودن گواهینامه رسمی دوره کامل متوسطه و برای کسانیکه جهت کادر گروهبانی استخدام میشوند گواهینامه شش ساله ابتدائی خواهد بود

۴ - عدم محکومیت بجنايت و جفحه هائیکه بموجب قوانین جزائی مستلزم محرومیت از خدمت دولت میگردد

۵ - صحت مزاج و توانائی برای انجام کاری که بمقتور آن استخدام میشوند و معروف نبودن بفساد عقیده و اخلاق

۶ - توفیق در امتحانات ورود بد خدمت مورد نظر طبق آیین نامه مر بوطه

نایب رئیس - آقایانیکه با ماده دوم موافقت فرمایند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده ۳ قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۳ - افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی شرح زیر میباشد

الف - نظامیان

ب - همردفان و غیر نظامیان

نایب رئیس - آقایانیکه با ماده سه موافقت فرمایند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده ۴ قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - نظامیان بدو طبقه تقسیم میگرددند:

الف - افسران
ب - درجه داران و افراد
نایب رئیس - آقایانیکه باماده ۴ موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۵ - قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد):
ماده ۵ - همردیفان و غیر نظامیان الف - همردیفان کارمندانی هستند که با حقوقی معادل حقوق افسران و درجه داران یا افراد استخدام شده و از لحاظ مقررات استخدامی تابع قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی میباشد.

ب - غیر نظامیان کارمندانی هستند که مطابق قوانین استخدام کشوری و یا مقررات اختصاصی استخدامی مربوطه در نیروهای مسلح شاهنشاهی انجام وظیفه می کنند.

تبصره - کارمندان مندرج در بند الف و ب مادام که در نیروهای مسلح شاهنشاهی مشغول انجام وظیفه هستند از لحاظ مقررات کفایتی و انضباطی تابع قوانین و آییننامه های ارتشی میباشدند.

نایب رئیس - آقایانیکه باماده ۵ و تبصره مربوطه موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(ماده ۶ - بشرح زیر قرائت شد) ماده ۶ - هر نوع تغییری که در وضع استخدام قراردادی های سایر وزارتخانه ها طبق قانون استخدام کشوری معمول و اجرا گردد همان مقررات درباره قرار دادیهای فعلی ارتش بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

نایب رئیس - آقایانیکه باماده ۶ موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(ماده ۷ - بشرح زیر قرائت شد) ماده ۷ - نایل بمقام افسری در نیروهای مسلح شاهنشاهی مطلقاً موقوف بطبقه دوره دانشکده یا آموزشگاه افسری رسته مربوطه در داخله یا خارجه می باشد که حداقل دوره دانشکده در طول آموزشگاه یکسال خواهد بود.

نایب رئیس - آقایانیکه باماده ۷ موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(ماده ۸ - بشرح زیر قرائت شد) ماده ۸ - نیروهای مسلح شاهنشاهی ایران از نیروهای زمینی - هوایی - دریائی تشکیل یافته و هر نیرو متناسب احتیاجی که دارا از رسته های مختلف تشکیل گردیده ورسته افسران و درجه داران هر نیرو و طرز تغییر رسته آنان طبق آیین نامه های خواهد بود که بتصویب کمیسیون جنگ مجلسین خواهد رسید.

نایب رئیس - آقایانیکه باماده ۸ موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(ماده ۹ - بشرح زیر قرائت شد) ماده ۹ - استخدام کارمندان بعنوان همردیف افسر از تاریخ تصویب این قانون مطلقاً ممنوع میباشد.

نایب رئیس - آقایانیکه باماده ۹ موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

فصل دوم مطرح است (بشرح زیر قرائت شد) فصل دوم - وضع خدمتی افسران و کارمندان

ماده ۱۰ - حاضر بخدمت: وضع افسر و کارمندی است که در مشاغل سازمانی مشغول انجام وظیفه میباشد.

نایب رئیس - آقایانیکه باماده ۱۰ موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۱۱ قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد) ماده ۱۱ - منتسب: وضع افسر و کارمندی است که مشغول یکی از موارد زیر باشد:

الف - وقتاً بمشاغل مخصوصی گمارده شده که در سازمان نیروهای مسلح شاهنشاهی برای آن مشاغل محل بخصوصی پیش بینی نشده است.

ب - در یکی از مدارس داخله یا خارجه مشغول تحصیل باشد.

ج - بواسطه حذف یا انحلال محل سازمانی وقتاً بدون شغل شود.

د - افسران و کارمندانی که معالجه بیماری آنها بیش از چهار ماه ادامه پیدا کند تا یکسال.

ه - افسران و کارمندانی که اسیر می شوند در تمام مدتی که در اسارت هستند در صورتی که از اسارت خارج شوند حداکثر تا ۶ ماه که باید با آنان شغل ارجاع شود در حال انتساب باقی خواهند بود.

و - بنا بتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه مأمور خدمت در سایر وزارتخانه ها یا دستگاههای ملی یا دولتی شوند.

تبصره - افسران و کارمندانی که تحت پیگرد واقع می شوند در مراجع صالحه رأی قطعی برائت آنان صادر میگردد مدت بدون کاری آنان تبدیل بانتساب خواهد شد.

نایب رئیس - نظری هست؟ (ظهاری نشد) آقایانیکه باماده ۱۱ و تبصره مربوطه آن موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۱۲ - منتظر خدمت: وضع افسر و کارمندی است که علت خطای یا مصور مکرر و یا مسامحه طبق مقررات مواد ۱۱۶ و ۱۱۷ وقتاً از کاربرد کنار شود.

ماده ۱۳ - بدون کار: وضع افسر و کارمندی است که به علت ریز موقتاً از کار بر کنار گردد.

۱ - در صورتیکه تحت تعقیب قانونی درآمده و کفایت خواست جنائی برای وی صادر گردد (از تاریخ صدور کفایت خواست) اعم از اینکه کفایت خواست از دادسراهای عمومی صادر شده باشد یا دادسرای نظامی.

۲ - در صورتیکه محکوم بحبس قطعی گردد که طبق قانون دادرسی و کفایتش مستلزم اخراج نباشد.

تبصره - محکومین بحبس با خدمت مشمول مقررات بند ۲ این ماده نخواهند بود.

۳ - در صورتیکه تنبیه انتظار خدمت مؤثر واقع نشده و طبق مواد ۱۱۶ و ۱۱۷ این قانون بدون کار گردد.

نایب رئیس - آقایانیکه باماده ۱۳ موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

تبصره ۱ - تقاضای استعفا درجه داران منوط بداشتن حد اقل پنج سال مدت و موکول بتصویب مقامات مذکور در ماده ۱۹ میباشد.

تبصره ۲ - در صورت قبل از انقضای دو سال خدمت پس از اخذ تصویب افسران و کارمندان حق استعفا ندارند.

تبصره ۳ - در زمان جنگ با بجز اینها سیاسی و وضع غیر عادی که بیم آغاز خصامات میرود استعفاء مطلقاً پذیرفته نخواهد شد.

تبصره ۴ - افسران و کارمندیانی که از خدمت مستعفی شده اند در صورت تقاضای شخصی چنانچه حائز شرایط زیر مورد احتیاج باشند فقط برای یک مرتبه یا یک درجه پایین تر ممکن است بخدمت معاودت نمایند.

۱ - خدمت افسران و کارمندان ممکن است بیکی از طریق ذیل پایان یابد

الف - بازنشستگی: وضع افسران و کارمندانی است که طبق مقررات فصل ششم این قانون بازنشسته شوند.

ب - انتقال: وضع افسران و کارمندانی است که در صورت تمایل آنان پس از تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه بیکی از وزارتخانه ها یا دستگاه های ملی و دولتی منتقل گردند.

تبصره ۱ - این قبیل افسران و کارمندان اگر بخواهند معاودت نمایند در صورتیکه بوجود آنان احتیاج باشد با درجه و قدمت خدمت درجه ای که در تاریخ انتقال دارا بوده اند بخدمت پذیرفته خواهند شد مشروط بر اینکه مدت انتقال آنان بیش از سه سال نباشد و در مدت خدمت در وزارتخانه یا دستگاههای نامبرده منتظر خدمت یا ملحق یا مستعفی یا اخراج نشده باشند.

تبصره ۲ - انتقال افسران از زاندار - مری کل کشور چنانچه حائز شرایط زیر باشد به نهادهای مساجح شاهنشاهی امکان پذیر خواهد بود:

۱ - تادریجه سرگردی (داخل چنانچه دوره دانشکده افسری و دوره مقدماتی را طی نموده باشند).

۲ - تادریجه سرهنگی (داخل چنانچه دوره عالی رسته یا دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند).

۳ - امرائیکه دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند.

۴ - افسران یزشک فنی که دانشکده یزشکی یا فنی داخله یا خارجه را طی کرده باشند.

ج - استعفاء: کسانی که به هزینه وزارت جنگ تحصیل کرده اند در صورت پرداخت هزینه تحصیلی و با انجام خدمت پس از خاتمه تحصیلات معادل دو برابر مدت تحصیل ممکن است استعفا دهند در این صورت قبول استعفا آنان منوط بتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود.

تبصره ۱ - تقاضای استعفا درجه داران منوط بداشتن حد اقل پنج سال مدت و موکول بتصویب مقامات مذکور در ماده ۱۹ میباشد.

تبصره ۲ - در صورت قبل از انقضای دو سال خدمت پس از اخذ تصویب افسران و کارمندان حق استعفا ندارند.

تبصره ۳ - در زمان جنگ با بجز اینها سیاسی و وضع غیر عادی که بیم آغاز خصامات میرود استعفاء مطلقاً پذیرفته نخواهد شد.

تبصره ۴ - افسران و کارمندیانی که از خدمت مستعفی شده اند در صورت تقاضای شخصی چنانچه حائز شرایط زیر مورد احتیاج باشند فقط برای یک مرتبه یا یک درجه پایین تر ممکن است بخدمت معاودت نمایند.

۱ - خدمت افسران و کارمندان ممکن است بیکی از طریق ذیل پایان یابد

الف - بازنشستگی: وضع افسران و کارمندانی است که طبق مقررات فصل ششم این قانون بازنشسته شوند.

ب - انتقال: وضع افسران و کارمندانی است که در صورت تمایل آنان پس از تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه بیکی از وزارتخانه ها یا دستگاه های ملی و دولتی منتقل گردند.

تبصره ۱ - این قبیل افسران و کارمندان اگر بخواهند معاودت نمایند در صورتیکه بوجود آنان احتیاج باشد با درجه و قدمت خدمت درجه ای که در تاریخ انتقال دارا بوده اند بخدمت پذیرفته خواهند شد مشروط بر اینکه مدت انتقال آنان بیش از سه سال نباشد و در مدت خدمت در وزارتخانه یا دستگاههای نامبرده منتظر خدمت یا ملحق یا مستعفی یا اخراج نشده باشند.

تبصره ۲ - انتقال افسران از زاندار - مری کل کشور چنانچه حائز شرایط زیر باشد به نهادهای مساجح شاهنشاهی امکان پذیر خواهد بود:

۱ - تادریجه سرگردی (داخل چنانچه دوره دانشکده افسری و دوره مقدماتی را طی نموده باشند).

۲ - تادریجه سرهنگی (داخل چنانچه دوره عالی رسته یا دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند).

۳ - امرائیکه دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند.

۴ - افسران یزشک فنی که دانشکده یزشکی یا فنی داخله یا خارجه را طی کرده باشند.

ج - استعفاء: کسانی که به هزینه وزارت جنگ تحصیل کرده اند در صورت پرداخت هزینه تحصیلی و با انجام خدمت پس از خاتمه تحصیلات معادل دو برابر مدت تحصیل ممکن است استعفا دهند در این صورت قبول استعفا آنان منوط بتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود.

تبصره ۱ - تقاضای استعفا درجه داران منوط بداشتن حد اقل پنج سال مدت و موکول بتصویب مقامات مذکور در ماده ۱۹ میباشد.

تبصره ۲ - در صورت قبل از انقضای دو سال خدمت پس از اخذ تصویب افسران و کارمندان حق استعفا ندارند.

تبصره ۳ - در زمان جنگ با بجز اینها سیاسی و وضع غیر عادی که بیم آغاز خصامات میرود استعفاء مطلقاً پذیرفته نخواهد شد.

تبصره ۴ - افسران و کارمندیانی که از خدمت مستعفی شده اند در صورت تقاضای شخصی چنانچه حائز شرایط زیر مورد احتیاج باشند فقط برای یک مرتبه یا یک درجه پایین تر ممکن است بخدمت معاودت نمایند.

۱ - خدمت افسران و کارمندان ممکن است بیکی از طریق ذیل پایان یابد

الف - بازنشستگی: وضع افسران و کارمندانی است که طبق مقررات فصل ششم این قانون بازنشسته شوند.

ب - انتقال: وضع افسران و کارمندانی است که در صورت تمایل آنان پس از تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه بیکی از وزارتخانه ها یا دستگاه های ملی و دولتی منتقل گردند.

تبصره ۱ - این قبیل افسران و کارمندان اگر بخواهند معاودت نمایند در صورتیکه بوجود آنان احتیاج باشد با درجه و قدمت خدمت درجه ای که در تاریخ انتقال دارا بوده اند بخدمت پذیرفته خواهند شد مشروط بر اینکه مدت انتقال آنان بیش از سه سال نباشد و در مدت خدمت در وزارتخانه یا دستگاههای نامبرده منتظر خدمت یا ملحق یا مستعفی یا اخراج نشده باشند.

تبصره ۲ - انتقال افسران از زاندار - مری کل کشور چنانچه حائز شرایط زیر باشد به نهادهای مساجح شاهنشاهی امکان پذیر خواهد بود:

۱ - تادریجه سرگردی (داخل چنانچه دوره دانشکده افسری و دوره مقدماتی را طی نموده باشند).

۲ - تادریجه سرهنگی (داخل چنانچه دوره عالی رسته یا دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند).

۳ - امرائیکه دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند.

۴ - افسران یزشک فنی که دانشکده یزشکی یا فنی داخله یا خارجه را طی کرده باشند.

ج - استعفاء: کسانی که به هزینه وزارت جنگ تحصیل کرده اند در صورت پرداخت هزینه تحصیلی و با انجام خدمت پس از خاتمه تحصیلات معادل دو برابر مدت تحصیل ممکن است استعفا دهند در این صورت قبول استعفا آنان منوط بتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود.

تبصره ۱ - تقاضای استعفا درجه داران منوط بداشتن حد اقل پنج سال مدت و موکول بتصویب مقامات مذکور در ماده ۱۹ میباشد.

تبصره ۲ - در صورت قبل از انقضای دو سال خدمت پس از اخذ تصویب افسران و کارمندان حق استعفا ندارند.

تبصره ۳ - در زمان جنگ با بجز اینها سیاسی و وضع غیر عادی که بیم آغاز خصامات میرود استعفاء مطلقاً پذیرفته نخواهد شد.

تبصره ۴ - افسران و کارمندیانی که از خدمت مستعفی شده اند در صورت تقاضای شخصی چنانچه حائز شرایط زیر مورد احتیاج باشند فقط برای یک مرتبه یا یک درجه پایین تر ممکن است بخدمت معاودت نمایند.

۱ - خدمت افسران و کارمندان ممکن است بیکی از طریق ذیل پایان یابد

الف - بازنشستگی: وضع افسران و کارمندانی است که طبق مقررات فصل ششم این قانون بازنشسته شوند.

ب - انتقال: وضع افسران و کارمندانی است که در صورت تمایل آنان پس از تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه بیکی از وزارتخانه ها یا دستگاه های ملی و دولتی منتقل گردند.

تبصره ۱ - این قبیل افسران و کارمندان اگر بخواهند معاودت نمایند در صورتیکه بوجود آنان احتیاج باشد با درجه و قدمت خدمت درجه ای که در تاریخ انتقال دارا بوده اند بخدمت پذیرفته خواهند شد مشروط بر اینکه مدت انتقال آنان بیش از سه سال نباشد و در مدت خدمت در وزارتخانه یا دستگاههای نامبرده منتظر خدمت یا ملحق یا مستعفی یا اخراج نشده باشند.

تبصره ۲ - انتقال افسران از زاندار - مری کل کشور چنانچه حائز شرایط زیر باشد به نهادهای مساجح شاهنشاهی امکان پذیر خواهد بود:

۱ - تادریجه سرگردی (داخل چنانچه دوره دانشکده افسری و دوره مقدماتی را طی نموده باشند).

۲ - تادریجه سرهنگی (داخل چنانچه دوره عالی رسته یا دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند).

۳ - امرائیکه دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند.

۴ - افسران یزشک فنی که دانشکده یزشکی یا فنی داخله یا خارجه را طی کرده باشند.

ج - استعفاء: کسانی که به هزینه وزارت جنگ تحصیل کرده اند در صورت پرداخت هزینه تحصیلی و با انجام خدمت پس از خاتمه تحصیلات معادل دو برابر مدت تحصیل ممکن است استعفا دهند در این صورت قبول استعفا آنان منوط بتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود.

تبصره ۱ - تقاضای استعفا درجه داران منوط بداشتن حد اقل پنج سال مدت و موکول بتصویب مقامات مذکور در ماده ۱۹ میباشد.

تبصره ۲ - در صورت قبل از انقضای دو سال خدمت پس از اخذ تصویب افسران و کارمندان حق استعفا ندارند.

تبصره ۳ - در زمان جنگ با بجز اینها سیاسی و وضع غیر عادی که بیم آغاز خصامات میرود استعفاء مطلقاً پذیرفته نخواهد شد.

تبصره ۴ - افسران و کارمندیانی که از خدمت مستعفی شده اند در صورت تقاضای شخصی چنانچه حائز شرایط زیر مورد احتیاج باشند فقط برای یک مرتبه یا یک درجه پایین تر ممکن است بخدمت معاودت نمایند.

۱ - خدمت افسران و کارمندان ممکن است بیکی از طریق ذیل پایان یابد

الف - بازنشستگی: وضع افسران و کارمندانی است که طبق مقررات فصل ششم این قانون بازنشسته شوند.

ب - انتقال: وضع افسران و کارمندانی است که در صورت تمایل آنان پس از تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه بیکی از وزارتخانه ها یا دستگاه های ملی و دولتی منتقل گردند.

تبصره ۱ - این قبیل افسران و کارمندان اگر بخواهند معاودت نمایند در صورتیکه بوجود آنان احتیاج باشد با درجه و قدمت خدمت درجه ای که در تاریخ انتقال دارا بوده اند بخدمت پذیرفته خواهند شد مشروط بر اینکه مدت انتقال آنان بیش از سه سال نباشد و در مدت خدمت در وزارتخانه یا دستگاههای نامبرده منتظر خدمت یا ملحق یا مستعفی یا اخراج نشده باشند.

تبصره ۲ - انتقال افسران از زاندار - مری کل کشور چنانچه حائز شرایط زیر باشد به نهادهای مساجح شاهنشاهی امکان پذیر خواهد بود:

۱ - تادریجه سرگردی (داخل چنانچه دوره دانشکده افسری و دوره مقدماتی را طی نموده باشند).

۲ - تادریجه سرهنگی (داخل چنانچه دوره عالی رسته یا دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند).

۳ - امرائیکه دوره دانشگاه جنگ را طی نموده باشند.

۴ - افسران یزشک فنی که دانشکده یزشکی یا فنی داخله یا خارجه را طی کرده باشند.

ج - استعفاء: کسانی که به هزینه وزارت جنگ تحصیل کرده اند در صورت پرداخت هزینه تحصیلی و با انجام خدمت پس از خاتمه تحصیلات معادل دو برابر مدت تحصیل ممکن است استعفا دهند در این صورت قبول استعفا آنان منوط بتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود.

تبصره ۱ - تقاضای استعفا درجه داران منوط بداشتن حد اقل پنج سال مدت و موکول بتصویب مقامات مذکور در ماده ۱۹ میباشد.

تبصره ۲ - در صورت قبل از انقضای دو سال خدمت پس از اخذ تصویب افسران و کارمندان حق استعفا ندارند.

تبصره ۳ - در زمان جنگ با بجز اینها سیاسی و وضع غیر عادی که بیم آغاز خصامات میرود استعفاء مطلقاً پذیرفته نخواهد شد.

تبصره ۴ - افسران و کارمندیانی که از خدمت مستعفی شده اند در صورت تقاضای شخصی چنانچه حائز شرایط زیر مورد احتیاج باشند فقط برای یک مرتبه یا یک درجه پایین تر ممکن است بخدمت معاودت نمایند.

۱ - خدمت افسران و کارمندان ممکن است بیکی از طریق ذیل پایان یابد

الف - بازنشستگی: وضع افسران و کارمندانی است که طبق مقررات فصل ششم این قانون بازنشسته شوند.

ب - انتقال: وضع افسران و کارمندانی است که در صورت تمایل آنان پس از تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه بیکی از وزارتخانه ها یا دستگاه های ملی و دولتی منتقل گردند.

تبصره ۱ - این قبیل افسران و کارمندان اگر بخواهند معاودت نمایند در صورتیکه بوجود آنان احتیاج باشد با درجه و قدمت خدمت درجه ای که در تاریخ انتقال دارا بوده اند بخدمت پذیرفته خواهند شد مشروط بر اینکه مدت انتقال آنان بیش از سه سال نباشد و در مدت خدمت در وزارتخانه یا دستگاههای نامبرده منتظر خدمت یا ملحق یا مستعفی یا اخراج نشده باشند.

تبصره ۲ - انتقال افسران از زاندار - مری کل کشور چنانچه حائز شرایط زیر باشد به نهادهای مساجح شاهنشاهی امکان پذیر خواهد بود:

میشود که استخدام رسمی آنان در فرمان همگانی ارتشی درج گردد.

نایب رئیس - آقایانی که نسبت به ماده ۴۷ و تبصره آن موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۸ مطرح است.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۸ - افسران وظیفه ای که خدمت زیر پرچم خود را پایان رسانیده و داخل در ادوار احتیاط و ذخیره اول و دوم هستند در اختار تعلیماتی در صورت داشتن حسن شهرت و از ایلیات و دادن امتحانات لازم ممکن است حداکثر تا درجه استوار یکمی و وظیفه ارتقاء یابند

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۴۹ موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۰ مطرح است قرائت میشود

۱- در پایان چهار سال دوره احتیاط اول.

۲- در خاتمه شش سال اول دوره ذخیره اول.

۳- در انقضاء هشت سال دوم دوره ذخیره اول.

۴- در خاتمه پنج سال دوره ذخیره دوم.

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری **عمیلی نوری** - بنده توضیح می خواهم راجع به ترفیعات افسران وظیفه که خدمت زیر پرچم خود را انجام داده باشند این چیست مگر آنها حقوق هم می گیرند یا اینکه این رتبه های آنها رتبه های افتخاری است که به آنها داده اند خواستم آقای وزیر جنگ توضیح بدهند که این رتبه ها چیست تا روشن بشوم

نایب رئیس - آقای وزیر جنگ **وزیر جنگ** - این تعلیماتی که به سر بازهای وظیفه یا افسرهای وظیفه داده می شود باید هر چند سال یکمرتبه تجدید بشود که فراموش نکنند آنچه را که میدانند و برای اینکه آشنا بشوند با اسلحه و ادوات جدید بنابراین در قانون پیش بینی شده است که هم افسر وهم سر باز تا اینکه خدمت نظام وظیفه شان که شامل احتیاط و ذخیره است پایان نیافته یک دوره های تعلیماتی بیابند به بینند این دوره ها را که دیدند بهمین ترتیب که در ماده ۴۸ قید شده است يك یاداشتی لازم دارند چون يك ورزیدگی جدیدی پیدا کرده اند يك درجانی بهشان داده می شود البته وقتی برگشتند بزیدگی عادی دیگر حقوقی نخواهند گرفت ولی تا مدتی که زیر پرچم خدمت میکنند اینها از حقوق درجه ای که دارند استفاده میکنند (دکتر شفیع امین - ولی تا حال هدلی نشده است) اگر عملی نشده است بواسطه اشکالات بودجه ای بوده است و امیدوارم که در آتی به موفق بشویم بهمین (اشافان)

نایب رئیس - دیگر نظری نسبت به ماده ۴۸ نیست؟ (اظهاری نشد) رای گرفته

کشیده شده است تردیدی نیست که تمام آقایان و تمام ملت ایران طرفدار این فکر هستند که نیروهای دفاعی ایران تا حد اکثر کوشش از لحاظ مادی و معنوی تقویت بشوند (صحیح است) و لایحه ای که باین ترتیب تصویب میشود از لحاظ حسن اداره ارتش تأثیرات بسیار نیکویی خواهد داشت و بنابراین برفع هدف اساسی مردم ایران که تقویت نیروهای دفاعی مملکت است تمام خواهد شد البته نیروهای دفاعی يك مملکت برای اینکه این نیروهای دفاعی بتوانند وظائف خودشان را بهترین وجهی انجام بدهند باید متکی بيك اقتصاد سالم و بيك داليه محکم و بيك وضع اجتماعی خیلی صحیحی باشد که در اول البته عدم رضایت حتی المقدور کم باشد یا احیاناً هیچ باشد و حتی المقدور تبعیضی وجود نداشته باشد و بخصوص تبعیضی در بین کسانی که برای یکدستگاه و یکدولت کار میکنند حتی المقدور خیلی کم باشد بهمین جهت بنده لازم می دانم از سوابق خودم چند کلمه ای عرض کنم چون تصور میکنم برای کسیکه ۵ سال از بهترین ایام زندگی خود را در فرانسه در باریس از سن ۱۸ تا ۲۳ سالگی در آن موقعی که همه جور در آن شهر وسائل خوشگذرانی فراهم بوده است کوشش کرده است شب و روز برای اینکه بتواند در يك مدرسه عالی نظامی وارد بشود و از آنجا فارغ التحصیل بشود احتیاجی ندارد که باین سوابق و این کوشش و از علاقمندی خودش بارتش بطور کلی بخصوص ارتش ایران صحبت کند و شاید تیمسار وزیر جنگ استحضار داشته باشند که در برگشتن از اروپا هر وقت از بنده دعوت شد که در دانشگاه جنگ صحبت کنم یا درس بدهم و يك مطالب مشکلی را بگویم اقتضای پذیرفتن سوابق خدمت تیمسار وزیر جنگ هست و علاوه بر آن تمام ملت ایران حقیقه گذشته از آن افتخارات تریخی شاهد و ناظر خدماتی که در سنوات اخیر ارتش ایران بملت ایران کرده است و اوضاع فعلی ما تا حدود زیادی مدیون و مرهون این خدمات است در خطه آذربایجان و قضیه نفت همه شاهد و ناظر هستند و تردیدی نیست که باید حداکثر کوشش در مورد تقویت ارتش از لحاظ مادی و معنوی بشود (صحیح است) ولی در مورد حقوق افسران البته آقایان استحضار دارند که معمولاً در ارتش در خدمات لشکری مستلزم داشتن يك روحیه مخصوصی است البته کسانی که این روحیه را ندارند معمولاً نباید و نمی توانند وارد ارتش بشوند و اگر وارد ارتش بشوند نمیتوانند خدمات مؤثری انجام بدهند بنابراین برای آقایان افسران و آقایان افراد ارتش همینکه حقوقشان بعدی رسیده که بتوانند يك زندگی مرفهی يك زندگی که باید با قناعت توأم باشد تأمین

کنند از لحاظ روحیه نظر ایشان کمال صحیح است و افسران در حق و حقوق و در پی تروتمند شدن اولاد نیست در پی کسب افتخار است اگر هم چور و حیه ای نباشد آن افرادی که این روحیه را ندارند در ارتش خدمات مفیدی انجام نخواهند داد و بنابر بخوبی میدانم که افسران شریفی که در دستگاه ارتش ایران هستند دارای چنین روحیه ای هستند فقط برای ۲۰۰ یا سه تومانی حقوق جمع نشده اند اینجا اینها کسانی هستند که برای دفاع میهنشان جمع شده اند و هیچ کوششان آشنا نیستند و بیست یا سیصد تومان اضافه حقوق اینجا جانشان را در طبق اخلاص گذارده اند و نظرشان بدوست یا سیصد تومان اضافه حقوق نیست البته هیچ تردیدی نیست که باستی زندگی افسران تأمین بشود ولی بنده خیال میکنم يك سر لشکری که هزار نهصد تومان حقوق میگیرد اگر از این سیصد تومان اضافه حقوقی که برای او میماند شده اگر احتیاج نداشته باشد صرف نظر بکند برای مصالح اقتصادی و مصالح مالی مملکت چندان ضرری بطرز روحیه او وارد نخواهد شد بهمین جهت بنده تقاضا داشتم که جناب آقای وزیر جنگ يك نکته را روشن بفرمایند که اولاً در ارتش تصویب این لایحه و حقوقهای جدید چه میزانی بر حجم بودجه ککل کشور اضافه میشود و بعضی از آقایان در کمیسیون بودجه از همکاران ما که اطلاع داشتند این افزایش بودجه کل کشور را در اثر تصویب این قسمت دوم صد تا ۲۰۰ میلیون تومان بر آورد کرده بودند که این مبلغ بنظر بنده و نظر خود جناب عالی که وارد در جریان کسر بودجه کشور هستید طرز تأمین این مبلغ را از اول سال ۳۷ از چه راه فکر فرموده اید که از چه معلی میشود این مبلغ را تأمین کرد برای اینکه الان مبلغ هنگفتی بودجه کسر دارد در روزنامه اطلاعاتناظر خدماتی که در سنوات اخیر ارتش ایران بملت ایران کرده است و اوضاع فعلی ما تا حدود زیادی مدیون و مرهون این خدمات است در خطه آذربایجان و قضیه نفت همه شاهد و ناظر هستند و تردیدی نیست که باید حداکثر کوشش در مورد تقویت ارتش از لحاظ مادی و معنوی بشود (صحیح است) ولی در مورد حقوق افسران البته آقایان استحضار دارند که معمولاً در ارتش در خدمات لشکری مستلزم داشتن يك روحیه مخصوصی است البته کسانی که این روحیه را ندارند معمولاً نباید و نمی توانند وارد ارتش بشوند و اگر وارد ارتش بشوند نمیتوانند خدمات مؤثری انجام بدهند بنابراین برای آقایان افسران و آقایان افراد ارتش همینکه حقوقشان بعدی رسیده که بتوانند يك زندگی مرفهی يك زندگی که باید با قناعت توأم باشد تأمین

وجه ترمیم نشده و وضع زندگیشان هیچ تناسب با قیمتهای جدید و ارزش پول در وضع جدید ندارد افزایش به آنها داده بشود و بعلمت کسر بودجه این تعهد انجام نشده است و معلوم نیست که چه وقتی انجام میشود و همینطور در مورد دیگری که بنده بکرات کوشش کردم موافقت دولت را با آن جلب بکنم افزایش حقوق مهندسين و ايسانیه ها بود (صحیح است) که بکرات با آقای وزیر دارائی و جناب آقای نخست وزیر صحبت کردم برای اینکه حقوق این عده تأمین بشود و در این زمینه هم بعلمت کسر بودجه موفقیت حاصل نشد آن چیزی که بنده خودم میخواهم عرض بکنم این است که برای سال آینده يك معلی که بنویسند از این محل يك اضافه در آمد همی میتوان بدست می آید. هیچ بنظر نمی رسد برای اینکه اولاد قسمت نفت که فکرمی شود کرد که میزان استخراج بمقدار معتدله ای افزایش پیدا کند و یا اینکه قیمت نفت با این افزایش که امسال پیدا کرده است بهمین تناسب در سال آینده افزایش پیدا کند همینطور در قسمت مالیات ها آنچه مربوط بمالیات غیر مستقیم است که دولت خودش جداً با افزایش مالیاتهای غیر مستقیم مخالف است و همینطور که ملاحظه فرمودند با افزایش قیمت نفت و شکر بعلمت افزایش مالیاتهای غیر مستقیم مخالفت کرده است در قسمت افزایش مالیاتهای مستقیم هم نیز محتاج به يك دستگاه اداری خیلی قوی و مجهزی است خیلی پاک و خیلی بی نظر و بوجود آوردن چنین دستگاهی سالها طول می کشد علاوه مقرر کردن و تقویت کردن مالیاتهای مستقیم شدید همانطور که جناب آقای خلعتی فرمودند. بريك كسوری که وارد مرحله توسعه اقتصادی نشده و باید افراد را تشویق بکنیم سرمایه گذاری و فعالیت اقتصادی افزایش این مالیاتها از لحاظ تصویب خیلی مشکل است روی این جهات بنده میخواهم جناب آقای وزیر جنگ در این باب يك توضیحاتی لطف بفرمایند که این نکات مبهم روشن بشود

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری موافق هستید؟

عمیلی نوری - بلی

نایب رئیس - بفرمایند

عمیلی نوری - ماده ۵۱ از مواد خوب این لایحه است و آن راجع به بنای حقوق سر باز است یعنی حقوق ماهیانه ای که به يك مأخذ ناچیزی تابعال هست و یکی از نقاط ضعف ومبانی مشکلات ارتش است و از نقاط ضعیفی است که گاهی رویش بحث میشود و تذکر داده میشود اینجا آورده اند روی يك مبانی اساسی یعنی يك اصلی که در همه جای دنیا هست و در استخدام کشوری هم هست که باستی حقوق مستخدمین حداقلش هر سال تعیین بشود و در سالهای بعد هم به تناسب اوضاع زندگی آنسال معین بشود گاهی بیش می آید که در نتیجه وضع بهتری خرج یابین باید ممکن است زندگی بد ما که متأسفانه می میرود بالا و نمیشود حقوق ماهیانه آن فردی که عمر خودش را در راه وطن و مملکت گذاشته به يك مأخذ ناچیزی باقی بماند اینست که طرز تنظیم این لایحه که ماهیانه دو هزار ریال از اول سال ۳۷ برای سر باز داوطلب حقوق تعیین شده بمقیده بنده بسیار صحیح است و سنوات بعدش را موکول کرده است به ترتیبی که بعد باستی بشود اما راجع به آن قسمتی که آقای دکتر پیرنیا فرمودند بنده هم خیال میکنم که بودجه وزارت جنگ خیلی فرق میکند در نتیجه این افزایش ۵۱ سر باز داوطلب بیش بینی کرده و برای هر فردی هم در ماه حد اقل دو هزار ریال بیش بینی کرده و بعد موکول کرده است بهیئت وزیران که با توجه به هزینه خوراک و پوشاک میزان آنرا معین کند، آقایان محترم میدانند که این عدم رضایی که مردم در ولایات از افراد زاندارم و مأمورین دولت پیدا کرده اند دلیل اولش این است که این حقوق حقوقی نیست که يك آدم با آن زندگی کند بنا بر این وقتی سر باز داوطلب دعوت شد و لباس نظامی باو داده شد این با دوست تومانی نمیتواند زندگی کند کسر خرجش را باستی از طریق لباس تأمین کرد همانطور که زاندارم می تأمین می کند این اشکال اول، بنا بر این مبلغ خیلی بیش از آن چیزی است که الان حساب میشود دوم مخارج زیاد میشود سر باز داوطلب که يك هزار دو هزار و سه هزار نیست سر باز داوطلب اگر قرار شد چند هزار نفر استخدام میکنند و همبطور برای سایر قسمت های این قانون خرج بالامی رود ما مردم ایران با کمال شهامت دفاع خودمان را بعهده گرفته ایم و برای دفاع خودمان هیچوقت پول نمیخواهیم بادست خالی هم درموقش دفاع کردیم؛ مردم ایران با شکم خالی و با دست خالی در مقابل قدرت و اسلحه در سالهای ۳۳ و ۳۴ و ۳۵ جنگ کردند مبارزه کردند؛ دفاع کردند ولی وقتی که در يك پاکت بین المللی از لحاظ حفظ صلح و تشکیل جبهه دفاع وارد شدیم تمهیدات ما زیاد شده است و بطریق اولی مخارج ما هم زیادتر شده است و زیادتر خواهد شد و این بودجه و این بودجه ها کفایت مخارج ما را آنطور که خودمان در نظر داریم و از لحاظ حفظ صلح لازمست نمیکند بنده برای اینکه مطاب اساسی این امر در اینجا از لحاظ آینده ما و بودجه روشن شده باشد ناچار هستم بعضی تذکرات بدهم مخصوصاً توجه جناب آقای وزیر جنگ را در این موضوعات جلب میکنم؛ عرض کنم يك ماه پیش بنده خواندم در روزنامه ها که امریکا بمملکت لهستان که

بعد هم به تناسب اوضاع زندگی آنسال معین بشود گاهی بیش می آید که در نتیجه وضع بهتری خرج یابین باید ممکن است زندگی بد ما که متأسفانه می میرود بالا و نمیشود حقوق ماهیانه آن فردی که عمر خودش را در راه وطن و مملکت گذاشته به يك مأخذ ناچیزی باقی بماند اینست که طرز تنظیم این لایحه که ماهیانه دو هزار ریال از اول سال ۳۷ برای سر باز داوطلب حقوق تعیین شده بمقیده بنده بسیار صحیح است و سنوات بعدش را موکول کرده است به ترتیبی که بعد باستی بشود اما راجع به آن قسمتی که آقای دکتر پیرنیا فرمودند بنده هم خیال میکنم که بودجه وزارت جنگ خیلی فرق میکند در نتیجه این افزایش ۵۱ سر باز داوطلب بیش بینی کرده و برای هر فردی هم در ماه حد اقل دو هزار ریال بیش بینی کرده و بعد موکول کرده است بهیئت وزیران که با توجه به هزینه خوراک و پوشاک میزان آنرا معین کند، آقایان محترم میدانند که این عدم رضایی که مردم در ولایات از افراد زاندارم و مأمورین دولت پیدا کرده اند دلیل اولش این است که این حقوق حقوقی نیست که يك آدم با آن زندگی کند بنا بر این وقتی سر باز داوطلب دعوت شد و لباس نظامی باو داده شد این با دوست تومانی نمیتواند زندگی کند کسر خرجش را باستی از طریق لباس تأمین کرد همانطور که زاندارم می تأمین می کند این اشکال اول، بنا بر این مبلغ خیلی بیش از آن چیزی است که الان حساب میشود دوم مخارج زیاد میشود سر باز داوطلب که يك هزار دو هزار و سه هزار نیست سر باز داوطلب اگر قرار شد چند هزار نفر استخدام میکنند و همبطور برای سایر قسمت های این قانون خرج بالامی رود ما مردم ایران با کمال شهامت دفاع خودمان را بعهده گرفته ایم و برای دفاع خودمان هیچوقت پول نمیخواهیم بادست خالی هم درموقش دفاع کردیم؛ مردم ایران با شکم خالی و با دست خالی در مقابل قدرت و اسلحه در سالهای ۳۳ و ۳۴ و ۳۵ جنگ کردند مبارزه کردند؛ دفاع کردند ولی وقتی که در يك پاکت بین المللی از لحاظ حفظ صلح و تشکیل جبهه دفاع وارد شدیم تمهیدات ما زیاد شده است و بطریق اولی مخارج ما هم زیادتر شده است و زیادتر خواهد شد و این بودجه و این بودجه ها کفایت مخارج ما را آنطور که خودمان در نظر داریم و از لحاظ حفظ صلح لازمست نمیکند بنده برای اینکه مطاب اساسی این امر در اینجا از لحاظ آینده ما و بودجه روشن شده باشد ناچار هستم بعضی تذکرات بدهم مخصوصاً توجه جناب آقای وزیر جنگ را در این موضوعات جلب میکنم؛ عرض کنم يك ماه پیش بنده خواندم در روزنامه ها که امریکا بمملکت لهستان که

باید از لحاظ بصری حفظ کنیم والا حوادث ممکن است پیش بیاید این وظیفه ملی است که میگوریم بنا بر این معارج فعلی و معارج آینده تشکیل بجزیره در خلیج فارس اینها یک معارجی است که از قدرت این بودجه ضعیف ما خارج است و چون ما ثابت کردیم که در خاور میانه و آسیا از لحاظ عقیده و شهامت بهترین و مؤثرترین مبارزه را کرده ایم و سنکر خاور میانه هستیم باید در این مواردی که عرض کردم کمک بشود البته بنده عرض نمیکنم کمک از ازمی است البته مغربند که به بدهند و مغربند که ندهند این را که عرض میکنم اگر بدهند تشکر می کنم ولی وظیفه دولت است که بروایین مطالب را بگوید و من اینجا گفتم برای این که گفته شود و منمکس شود ما که اینجا باین طور مصمم ایستاده ایم برای دفاع از خودمان در درجه اول و بعد برای کمک اصلی دنیا در این قسمت مهم دنیا بنا بر این کمک های مؤثر را که ما بشود ما را مصمم تر خواهد کرد در مقاومت ما برای دفاع از خودمان و حفظ صلح مؤثر خواهد بود والا اگر خدای نخواسته ما کسر بودجه داشتیم آنوقت جناب آقای وزیر جنگ و سال دیگر چه خواهد کرد؟ سر بازار و زردی انصاف تومان خرجش تثبیت میشود غیر از این فکر نکنید سرباز که نباید مثل کدا زندگی کنند، یک سرباز امریکائی از یک سیصد دلار خیلی زندگیش بهتر است چون حقوق بیشتر میگردد، بنا بر این حساب کنید سربازی که اقلاً باید ماهی صد و پنجاه تومان کرایه خانه بدهد بجزه اش را باید بفرستد بدمرسته این دو قلم بنتهایی میشود دو بیست تومان، شما چرا ما خردادریست تومان گرفته اید شما ما خردا یا انصاف تومان بگیریم بویک حساب هم بگذاردید و بگویند حالا که سربازهای ما، کشاورزان ما از مزارع می آیند اینجا برای خدمت مقدس سربازی و حفظ مملکت در حال و آینده و دیهات خالی میشود پس کمک بکنید ترا کنور بدهید کمباین بدهید وسایل کشاورزی بدهید که جای سربازهایی که می آیند ماشین آلات بگیرند. سرباز که می آید ده خالی میشود بودجه دولت هم که کفاف ماهی چهارصد یانصد تومان حقوق سرباز و حقوق افسرها را نمیکند. افسرهای ما هم حقوق هایشان باید خیلی بالاتر از اینها باشد، آقایان صحبت جان است کسی که می رود جانش را در مقابل گلوله سیر میکند باید بیشتر حقوق بگیرد، باید سه برابر حقوق بگیرد، برای اینکه میزنند میکشندش و بچاهش یتیم میشود. بنا بر این ما باید بسرای افسرها باین بهترین حقوق ها و بهترین خانه ها را تأمین کنیم، سرباز امریکائی وقتی می آید یا وقتی می رود بجهت جنگ چرا با کمال جرأت می رود؟ برای اینکه میدانند اگر بمرد زندگی بچاهش تأمین است،

زندگی زش تأمین است و اگر رفت بمملکت خودش بهترین حقوق ها را باو میدهد، حقوق بازنشستگی میدهد، تمام وسایل در اختیارش است حق تقدم در دانشکده دارد، حق تقدم در ادارات دارد یک چنین افسری البته جانش را فدای میکند ولی یک افسری که هیچ ندارد، شب اول باید زن و بچاهش گرسنه بخواهد، این نمیتواند. حالا خوشبختانه افسرهای ما از روی حیثیت ملی و مفاخر ملی، از لحاظ فداکاری و وطن پرستی همیشه شرافتمندانه عمل کرده اند و زحمت کشیده اند ولی باید اینها را در نظر داشت. اگر حالا ما تأمین نکنیم پس کی باید تأمین کنیم، این پول هائی که دوستان ما خرج میکنند این را صحبت بفرمائید بفرستتان بگویند برود صحبت کند بگویند آقایان پول هارا بدوستانتان کمک کنید که اینطور در مقابل کمونیزم مقاومت و مبارزه کرده اند این بود عرایض بنده.

نایب رئیس - آقای وزیر جنگ بیاناتی دارید؟ بفرمائید.

وزیر جنگ - بنده خیال می کنم بحث زیادی در اینجا نداریم برای اینکه هیچکدام از آقایان حتی خود آقای دکتور پیرنیا هم مخالف این نیستند که باید حداقل هزینه زندگی را تأمین کرد این را خودشان فرمودند البته افسرها و سربازهای ما برای کسب افتخار و برای میهن و خدمت بجهت شاهنشاه خدمت میکنند ولی از قدیم گفته اند زربنده مرد سپاهی را تا سر بدهد ولی باید حداقل زندگی برایش تأمین شود. شاید بعضی مخالف باشند که فایده ندارد بنده از این لحاظ بحثی ندارم باید حداقل زندگی تأمین شود و شاید بعضی ها باین مبلغ هم مخالف باشند و بگویند زندگی سرباز باین مبلغ تأمین نشود ولی ما یک حداقلی گرفتیم که جوانائی انجام تعهد خودمان را هم داشته باشیم. یک موضوعی که اشاره فرمودند که نباید تبعیض در بین کارمندان دولت باشد بنده از این فرصت استفاده میکنم و یک توضیحی را اینجا عرض میکنم اشخاصی که با رقم سر و کار ندارند ممکن است برایشان توهمی ایجاد شده باشد که حقوق نظامی ها و افسرها خیلی بالاتر از سایر قسمت ها است و حال آنکه بنده با صراحت عرض میکنم که غیر از وزارت دارائی و قسمت های اداری افسران ارتش از سایر وزارتخانه ها کمتر حقوق میگیرند، از کارمندان وزارت دارائی و پست و تلگراف، از اینها فقط نارتیه یک قدری بیشتر میدهم ما بقی را کمتر میدهم از استادان از پزشک از قضای کمتر میگیرند مضافاً اینکه بانوجه باین قانون رفیعات که قانون قبلی هم در حقیقت در همین حدود است حداقل ۲۶ سال خدمت لازم است برای اینکه یک ستوان دوم

سرتیپ بشود یعنی حداقل رتبه ۹ بشود و در ارتش مراحل باسانی طی نخواهد شد بعد از اینکه شش سال دوره متوسطه را بگذرد طی کرد می آید بدانشکده افسری ۳ سال که آن جا تحصیل میکند لیسانس در علوم میشود در حقیقت قسمت اعظم تحصیلات آنجا علمی است و نظامی ندارد بعد از اینکه این سه سال را گذراند و لیسانسیه شد می آید بیرون شش ماه تحصیل میکند در رشته ای که انتخاب کرده سوار یا توپخانه یا پیاده، بعد در حال ستوان دومی خدمت میکند، بعد باید برای اینکه بتواند سربازان شود یک دوره دیگر را طی کند که حداقل سه سال خدمت در صنف کرده باشند که بتواند وارد این دوره بشود بعد از اینکه این دوره را طی کرد با درجه سروانی میتواند خدمت کند باز هم برای اینکه ترفیع پیدا کند فقط مدت خدمت کافی نیست باید دومرتبه دانشگاه جنگ را برود بییند تا سرتیپ بشود، این است که از یک طرف حداقل مدت خدمت خیلی طولانی است و خیلی فرق دارد با رتبه های ۹ سایر وزارتخانه ها و از طرف دیگر در حال یک قید و بست هائی هست یک تحصیلاتی باید بکنند و یک آزمایش هائی باید بدهند بنا بر این یک چنین شخصی انصاف نیست که حد اقل هزینه زندگی او تأمین نباشد بنا بر این خیال میکنم در این قسمت بحث زیادی لازم نباشد و از طرفی افسرها و نظامی ها در زندگی روزمره و خدمت غیر از موقع جنگ که همیشه در خطر هستند همین چند وقت پیش بود که یکی از بهترین افسران ما در میدان تیراندازی نارنجک ترکید و شهید شد از این وقایع هم روزی هست بنا بر این بسیار بیجا و مناسب است که یک حد اقلی برای هزینه زندگی آن ها قائل بشویم و مزایائی داشته باشند و در این قانون جدید هم این اضافه حقوقی که داده شده آنقدرها زیاد نیست و بیشتر هم متوجه طبقات پایین بوده است مثلاً باید عرض کنم بحقوق یک گروهیان یکم طبق قانون جدید ۱۵۶ تومان اضافه میشود یک نفر استوار در حدود ۲۱۲ تومان اضافه میشود اما اضافه حقوقی که بیک سرتیپ داده میشود ۲۷۳ تومان و سرلشکر ۳۳۸ تومان اضافه حقوقش میشود و این ها از اینجا تأمین میشود طرز تأمینش چیست؟ اولاً وقتی ما قبول کردیم که این حد اقلی است که باید داد راهش را هم باید پیدا کنیم، بعد هم ما امیدواریم که اضافه در آمد خواهیم داشت همین سه ماه اول امسال نسبت بسال قبل البته آقای وزیر دارائی ممکن است در موقع خودش توضیح بدهند اضافه در آمد غیر منتظره ای داشتیم و بطور قطع در سال آتی اضافه در آمد خواهیم داشت از طرف دیگر در بودجه چهار دیواری وزارت جنگ

خود ما میتوانیم یک صرفه جوئی هائی بکنیم که این حداقل زندگی را تأمین کنیم شاید هم یک مدهای در نتیجه همین قانون متقاعد بشوند و از صندوق بازنشستگی حقوق بگیرند بنا بر این میشود مطمئن بود که تأمین میشود در هر حال این حد اقلی است که همه آقایان تصدیق دارند که باشخصی که خدمت گزار شاه و میهن هستند باید پرداخته شود.

نایب رئیس - دیگر مخالفی نیست؟ آقای دکتور مشیر فاطمی.

دکتور مشیر فاطمی - بنده هیچ فکر نمیکنم که مجبور بشوم در این لایحه صحبت کنم ولی گاهی احساسات شخصی غالبه میکند و آن این است که جناب آقای ارسلان خلعتبری بیاناتی فرمودند که امریکا یک کمک هائی بارش ما بکنند بندر خودم به هم خودم معتقد هستم که این کمکها باید بصورت کمکهای نظامی و فنی باشد والا معارج ارتش ایران را باید مدد ایران تهیه کند باید ارتش را خوب نگاه داری کرد و اگر امریکا هم بخواهد کمک کند باید در جاهای دیگر کمک کند که ما از جاهای دیگر محل پیدا کنیم که بتوانیم یک ارتش قوی مدرن مجهزی تهیه کنیم و امیدوارم که دوستان امریکائی ما هم سعی کنند در قسمتهای دیگر ما کمک کنند که در این قسمت موفق بشویم.

نایب رئیس - آقای مغرب صحبتی دارید؟

سرلشکر کیکاووسی - بنده خیلی عرایضم را مختصر میکنم فقط چیزی که باید عرض برسانم این است که با تصویب این قانون سازمان وزارت جنگ بیشتر توانائی پیدا می کند که بودجه ای را که ما الان فکر میکنیم در حدود فرمایشات جناب آقای دکتور پیرنیا علاوه می شود ترمیم کنیم، الان تعداد درجات بالا خیلی زیاد است، با تصویب این قانون دولت نمی تواند بقدر زیاد درجات بالا داشته باشد علت دیگری که دولت این قانون را مورد توجه قرار داده است نزدیک شدن مهر ماه است که در مهر ماه باید عملی شود واز بودجه وزارت جنگ تأمین این حقوق ها ممکن نبود به علاوه اگر ما بخواهیم وزارت خانه های دیگر را هم اصلاح کنیم خود جناب آقای دکتور پیرنیا اطلاع دارند که علتش در سازمان وزارتخانه ها است متأسفانه در این سه سال که بنده اینجا افتخار نمایندگی دارم هر چه بدولت کرده ام شده توجیهی نشد انشاء الله این تذکرات را دولت در نظر میگیرد و سازمان وزارتخانه ها را درست میکند همینطور که وزارت جنگ هم در واقع سازمانش را کوچک میکند نه بزرگ مطلب دیگری که میخواستم عرض کنم این دولت حاضری که در مجلس راجع بودجه گذشته صحبت کردد امکانات دارائی مملکت را در نظر گرفته و همین دولت

است که از این لایحه دفاع میکند بنا بر این تمام اطراف و جوانبش را در نظر می گیرد و امکانات انجام این برنامه را برای خودش پیش بینی کرده است انشاء الله اگر در بودجه آخر سال که مجلس میدهد پیش بینی نکرده بود آنوقت باید روی فرمایشات آقای دکتور پیرنیا بحث کرد.

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات در ماده ۱ از طرف آقای عمیدی نوری رسیده است اما چون دیگر موافق و مخالف اجازه نخواسته اند اعلام رأی میکنم نسبت بماده ۱ آقایانی که با ماده ۱ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۲. افسران و کارمندان از اعطاء تعیین میزان حقوق ماهانه بوظیفه تقسیم الف طبقه یک افراد و درجه داران و هر دین آنان.

ب طبقه دو افسران و هر دینان.

نایب رئیس - آقایانیکه با ماده ۲ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۳. حقوق کارمندان غیر نظامی حقوقی است که در قانون استخدام کشوری و با مقررات استخدامی مربوطه با آنان تعلق میگیرد.

نایب رئیس - آقایانیکه با ماده ۳ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴. کسانی که در عرض سال یکی از تنبیهات زیر در باره آنان اجرا شود از اضافه حقوق مندرج در بند (ب) ماده ۵۳ سال بعد محروم خواهند بود.

الف - بدون کاری پیش از دو ماه.

ب - علاوه بر حقوق مندرج در بند (الف) این ماده به حقوق افسران و کارمندان ارتش در هر طبقه که باشند در برابر هر یک سال خدمتی که انجام داده یا میدهند (مدت خدمت بالاتر از ۳۰ سال محسوب نمیشود) برای طبقه یکم صدی پنج و برای طبقه دوم صدی ده حقوق منبامندرجه در ماده ۵۱ بنام حقوق سنواری اضافه خواهد شد.

تبصره ۱ - افسرانیکه مدتی خدمت درجه داری داشته اند برای آن مدت از صدی پنج حقوق منبامندرجه در ماده ۱ استفاده خواهند کرد.

تبصره ۲ - مبنای محاسبه سنوات خدمت منظور در بند (ب) این ماده اول مهر ماه هر سال محسوب خواهد شد.

تبصره ۳ - حقوق کارمندان غیر نظامی حقوقی است که در قانون استخدام کشوری و با مقررات استخدامی مربوطه با آنان تعلق میگیرد.

نایب رئیس - آقایانیکه با ماده ۴ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵. حقوق و مزایای افسران و استواران و وظیفه مانند افسران و استواران همدرجه کادرتاب خواهد بود.

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۵ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۵۸ مطرح است (شرح زیر قرائت میشود)

ماده ۵۸. دانش آموزان دبیرستان های نظام و آموزشگاههای درجه داری و

ب - انتظار خدمت بیش از سه ماه.

ج - محکومیت بحبس طبق رأی قطعی دادگاه.

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۵۴ و بند های آن موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۵۵ مطرح است (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵۵. حقوق افسران و کارمندان که بدون کار میشوند یک دوم و افسران و کارمندان که منتظر خدمت میگردند دو سوم آخرین حقوق زمان اشتغال آنان خواهد بود.

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۵۵ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۵۶ مطرح است (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵۶. حقوق و مزایای ماهانه درجه داران و نقرات و وظیفه شرح زیر خواهد بود:

سرباز و وظیفه بیست ریال

سرباز یکم و وظیفه یکصد ریال

سرجوخه و وظیفه یکصد ریال

گروهبان ۳ وظیفه دویست ریال

گروهبان ۲ وظیفه سیصد ریال

گروهبان ۱ وظیفه چهار صد ریال

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۵۶ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۵۷ مطرح است (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵۷. حقوق و مزایای افسران و استواران و وظیفه مانند افسران و استواران همدرجه کادرتاب خواهد بود.

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۵۷ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۵۸ مطرح است (شرح زیر قرائت میشود)

ماده ۵۸. دانش آموزان دبیرستان های نظام و آموزشگاههای درجه داری و

دانشجویان آموزشگاههای افسری جزء و دانشکده افسری شرح زیر حقوق دریافت خواهند داشت:

الف - دانش آموزان سالهای ۴ و ۵ و ۶ دبیرستانهای نظام معادل پانزده درصد مینا (مندرج در ماده ۵۱)

ب - دانش آموزان آموزشگاههای درجه داری معادل نصف مینا مندرج در ماده ۵۱.

ج - دانشجویان سالهای ۱ و ۲ دانشکده افسری و آموزشگاههای افسری جزء دوسوم مینا (مندرج در ماده ۵۱)

د - دانشجویان سالنهایی دانشکده افسری معادل یک برابر بنیم مینا (مندرج در ماده ۵۱)

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۵۸ و بند های آن موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۵۹ مطرح است (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵۹. افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی که برای تحصیل بهیگی از آموزشگاهها یا دانشکده های افسری معرفی میگردند در مدت تحصیل از حقوق و مزایای درجه مربوطه استفاده خواهند کرد.

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۵۹ موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد

۷ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - چون وقت منقضی شده است لذا جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز یکشنبه سی تیر دستور همین لایحه است (مجلس مقارن ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - عماد تربتی

سؤالات نمایندگان

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

متنی است بدولت ابلاغ فرمایند برای پاسخ سئوال زیر در مجلس شورای ملی حاضر شوند:

۱- آیا بانك رهنی با اعتبارات سازمان برنامه میخواهد مبادرت بساختمان چهاصد دستگاه خانه ارزان قیمت در گودهای کوره یزخانه بنماید یاخیر؟

۲- آیا صحیح است که بانك رهنی با اعتبارات سازمان برنامه در نظر دارد بدون تشریفات قانونی متاقصه رأساً کار را بشرکت معینی واگذار نماید و آیا در چنین صورتی متوجه این تخلف قانونی میباشد؟

۳- در موفیکه باید از اعتبارات موجود حدا کثر استفاده بنمزرغه نشینان بی مسکن بشود آیا صحیح میدانند از مصالح محلی ارزان قیمت و بکار کماردن تعداد زیادی کارگر بیکار وازهمه بالاتر رعایت اصل ارزانی عدول نموده و برخلاف موازین و قوانین عمل نمایند.

مهندس فروهر

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

خواهشمند است مقرر فرمایند جناب آقای وزیر راه برای پاسخ بسئوال زیر در مجلس شورای ملی حاضر شوند.

از چندماه باینطرف اقداماتی بعمل میاید و تصبیقاتی ایجاد میشود که مهندسین وزارت راه که شاغل سمت های حساس بوده و باید وظایف خود را در نظارت راهها بطور موصف و مرتب انجام بدهند از همدیگر نپایند. از جمله این اقدامات پستی آنست که این مهندسین را از استفاده از انومبیل محروم نموده اند و حال آنکه در همانحال صدها انومبیل در اختیار مهندسین مشغول خارجی گذاشته شده است که ساده ترین کارمندان آنها در پیش چشمان مهندسین عالی مقام ایرانی از آنها استفاده می نمایند.

باتقدیم احترام

مهندس کاظم جفرویی

مقام محترم ریاست مجلس

شورای ملی

متنی است دستور فرمایند سئوال ذیل بوزارت داد کستری ابلاغ گردد تا وزیر مسئول برای دادن جواب در پیشگاه مجلس شورای ملی حضور یابند.

سئوال

وزارت داد کستری بموجب شکایت تلگرافی رسیده از قصر شیرین بماضاء آقایان هلیار بختیاری و شیخ مراد و عده تی دیگر پرونده ای که باید مطابق قانون در دادگاه چنانچه کرمانشاه مورد رسیدگی قرار گیرد پسر کن احاله شده و از این عمل خسارات

و زحماتی بر شاکیان تحمیل خواهد شد مقتضی است وزیر مسئول در پیشگاه مجلس توضیح دهند که این عمل بموجب کدام مجوز قانونی بوده است

حسام الدین دولت آبادی

مقام محترم ریاست مجلس

شورای ملی

متنی است مقرر فرمایند سئوال ذیل بوزارت کار برای جواب ابلاغ شود ۱- در سال ۱۳۳۵ مجموع درآمد سازمان بیمه های اجتماعی چه مبلغ بوده و چه مبلغ از آن صرف حقوق پرسنلی و فوق العاده و امور اداری و چه مبلغ صرف خرید دارو و چه مبلغ بمصرف ساختمان رسیده است.

۲- در تهران چند نفر طبیب برای سازمان بیمه های اجتماعی کار میکنند

۳- طبقه نظارت وزارت کار در امور سازمان بیمه های اجتماعی چیست

ارسالان خلعتبری

مقام محترم ریاست مجلس

شورای ملی

خواهشمند است مقرر فرمایند وزیر دارائی برای پاسخ بسئوال زیر در مجلس حضور بهم رسانند.

نوح بنزین وقت سفید در تمام مملکت روی مصالحی یکسان تعیین شده است ولی کاروئیل و مواد نفتی دیگر که در کار حاجات و مصارف سوخت دیگر در تمام مملکت مورد ضرورت مردم شده است با تفاوت قیمت های وحشی فروخته میشود تا بحال برای تشویق صنایع چرا شرکت ملی نفت و دولت بفکر رفع این مصیقه برای مصرف کنندگان نشده اند.

سعيد مهدوی مقام ریاست معظم مجلس شورای ملی مستدعی است امر فرمایند جناب معاون نخست وزیر مهندس هدایت در موعده مقرر برای پاسخ بسئوال زیر حاضر شوند.

اول زمستان سال گذشته قرارداد برق زابل بوسیله شهرداری زابل با سازمان برنامه بسته شده و هنوز مردم در تاریکی و انتظار بسر میبرند علت این همه تأخیر و کندی چیست تاریخ قطعی شروع و خاتمه آنرا اعلام فرمایند.

باتقدیم احترام - ابراهیم پردلی

مقام ریاست معظم مجلس شورای ملی

مستدعی است امر فرمایند جناب وزیر بهداری برای پاسخ بسئوال زیر در موعده مقرر حاضر شوند.

بعد از ترسیم حقوق پزشکان چرا طبیب جراح . ماما . دندان پزشک ببقاظ دور دست فرستاده میشود.

باتقدیم احترام - ابراهیم پردلی

مقام ریاست معظم مجلس شورای ملی

تمنی دارم مقرر فرمایند جناب آقای وزیر محترم دارائی برای پاسخ سئوال ذیل در

موعده مقرر در مجلس حضور بهم رسانند ۱- صید ماهی در آبهای خلیج فارس که متعلق بایران است بوسیله دستگاکهای خارجی با اجازه چه مقام و طبق چه قرار و چه شرایطی است

۲- تاحال مقداری که صید شده و بخارج فرستاده شده حق ایران چه مبلغ بخزانة کشور واصل شده یادستگاکهای عمرانی استفاده نموده اند؟ مهدی ارباب مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

متنی است سئوال ذیل را بوزارت کشور ابلاغ فرمایند که جناب آقای وزیر کشور برای جواب سئوال در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانند.

۱- جمع درآمد شهرداری تهران در سالهای ۱۳۲۳-۳۴-۳۵ بطور تفکیک برای هر سال چه مبلغ بوده است.

۲- هزینه هر یک از سنوات مذکور بطور تفکیک به تقسیمات ریز به چه مبلغ بالغ گردیده است.

الف - کارگزینی

ب - ساختمان

ج - اسقالت

د - روشنائی و نظافت

ه - امور خیریه

۳- بودجه ۱۳۳۶ شهرداری آیا

بتصویب وزارت کشور (فائمه مقام انجمن شهر) رسیده است یاخیر

۴- پیش بینی درآمد و مخارج ۱۳۳۶ با در نظر گرفتن تقسیمات مذکوره در ماده ۲ هر یک چه مبلغ است.

امان الله اردلان

مقام ریاست معظم مجلس

شورای ملی

متنی است امر فرمایند در وقت مقرر جناب وزیر کشاورزی برای پاسخ سئوال زیر حاضر شوند.

چرا محصولات سیستان بزاره می فروخته یا واگذار نمیشود علت تاخیر بده آنها ندارد چیست؟

با تقدیم احترام - ابراهیم پردلی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

متنی است بجناب آقای وزیر راه ابلاغ فرمایند برای پاسخ سئوال زیر در مجلس شورای ملی حاضر شوند.

بقرار اطلاع قرار بوده از ۲۰ خرداد راهسازی بیناصهان و طهران که بواسطه فصل زمستان تعطیل بوده مجددا شروع شود ولی صاهرا بموجب دستور وزارتی متوقف شده معلوم فرمایند علت آن چیست؟

د کتر مشیر فاطمی

مقام محترم ریاست مجلس

شورای ملی

متنی است سئوال ذیل را بوزارت داد کستری برای جواب ابلاغ فرمایند

بچه علت ادارات ثبت مازندران ارفبول تقاضای ثبت مرانتهی که ملک متصرفی افراد

بوده و می باشد خودداری و برخلاف قانون عمل میکنند.

ارسالان خلعتبری

مقام محترم ریاست مجلس

شورای ملی

متنی است سئوال ذیل را برای جواب بدولت ابلاغ فرمایند؟

۱- در سال ۱۳۳۵ سازمان برنامه بهر يك از ادارات و بنگاههای تابع وزارت کشاورزی چه مبلغ پرداخت نموده است. رقم هر يك را خواهشمند است تعیین فرمایند

ارسالان خلعتبری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

متنی است بآقای وزیر فرهنگ اطلاع فرمایند برای جواب سئوال زیر در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانند

باینکه وزیر فرهنگ از ثبت ریبون مجلس اعلام نمود که منافع حاصلین در اینست که کتابهای درسی ابتدائی را وزارت فرهنگ وسیله بانك ملی چاپ و در دسترس محصلین بدارد چه منافی اقتضا نمود

که در این موقع ارسال مجدد چاپ کتاب های پنج و شش ابتدائی بدستافروشا و اگذار شده است.

سید شمس الدین فئات آبادی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

متنی است امر و مقرر فرمایند سئوال ذیل را بوزارت راه ابلاغ نمایند.

تاجناب آقای وزیر راه در مجلس شورای ملی حاضر شده جواب بدهند.

باینکه منظور از ایجاد راه آهن برای خراسان آسایش و راه کارزار و مسافرت بوده که بشهد عزیزت می نمایند متاسفانه وضع تهیه بلیط مسافرت تهران مشهد و بانعلس خیلی نامنظم و اکثری يك هفته باید مسافر معطل بماند تا بلیط تهیه نمایند.

علت این بی نظمی چیست و چه فکاری برای رفع این محظور از طرف وزارت راه بعمل آمده

مشار

ریاست معظم مجلس شورای ملی

متنی است امر و مقرر فرمایند سئوال ذیل را بوزارت راه ابلاغ نمایند تا جناب آقای وزیر راه در مجلس حاضر شده جواب بدهند

در جاده و کیل آباد روی مسیل پلی ساخته شده که بعد از چند روز سیل پل را ویران کرده و از بین رفته است

آیا ساختمان این پل بمعهده وزارت راه بوده یا اینکه توسط کنتراتچی ساخته شده در هر صورت تعیین نمایند که این خسارات بمعهده کیست و چه کسی باید متحمل شود.

مشار

ریاست معظم مجلس شورای ملی

متنی است امر و مقرر فرمایند سئوال ذیل را بوزارت راه ابلاغ نمایند تا جناب آقای وزیر راه در مجلس حاضر شده جواب بدهند

در جاده و کیل آباد روی مسیل پلی ساخته شده که بعد از چند روز سیل پل را ویران کرده و از بین رفته است

آیا ساختمان این پل بمعهده وزارت راه بوده یا اینکه توسط کنتراتچی ساخته شده در هر صورت تعیین نمایند که این خسارات بمعهده کیست و چه کسی باید متحمل شود.

مشار

ریاست معظم مجلس شورای ملی

متنی است سئوال ذیل را بوزارت داد کستری برای جواب ابلاغ فرمایند

بچه علت ادارات ثبت مازندران ارفبول تقاضای ثبت مرانتهی که ملک متصرفی افراد

مشار